॥ डुण्डुभउवाच ॥ सखा बभूव मे पूर्व्वं खगमो नाम वै द्विजः। भृशं संशितवाक् सोऽथ तपोबलसमन्वितः। ९९५
स मया क्रीडता बाल्ये कृत्वा तार्क्ष्यं भुजङ्गमं। अग्निहोत्रे प्रसक्तस्तु भीषितः प्रमुमोह वै।
लब्ध्वा स च पुनः संज्ञां मामुवाच तपोधनः। निर्द्दहन्निव कोपेन सत्यवाक्शंसितव्रतः।
यथावीर्य्यस्त्वया सर्पः कृतोऽयं मद्विभीषया। तथावीर्य्यो भुजङ्गस्त्वं मम शापाद्भविष्यसि।
तस्याहं तपसोवीर्य्यं जानानस्तं तपोधन। भृशमुद्विग्नहृदयस्तमवोचमहं तदा।
प्रणतः संभ्रमाच्चैव प्राञ्जलिः पुरतः स्थितः। सखेति हसतेदन्ते नर्मार्थं वै कृतं मया। १०००
क्षन्तुमर्हसि मे ब्रह्मन् शापोऽयं विनिवर्त्यतां। सोऽथ मामब्रवीद्दृष्ट्वा भृशमुद्विग्नचेतसं।
मुहूर्त्तं विनिश्वस्य सुसंभ्रान्तस्तपोधनः। नानृतं वै मयाप्रोक्तमभवितेदं कथञ्चन।
यत्तु वक्ष्यामि ते वाक्यं शृणु तन्मे तपोधन। श्रुत्वा च हृदि ते वाक्यमिदमस्तु सदाऽनघ।
उत्पत्स्यति रुरुर्नाम प्रमतेरात्मजः शुचिः। तं दृष्ट्वा शापमोक्षस्ते भविता नचिरादिव।
स त्वं रुरुरिति ख्यातः प्रमतेरात्मजोऽपि च। स्वं रूपं प्रतिपद्याहमद्य वक्ष्यामि ते हितं। १००५
स डौण्डुभं परित्यज्य रूपं विप्रर्षभस्तदा। स्वरूपं भास्वरं भूयः प्रतिपेदे महायशाः।
इदं चोवाच वचनं रुरुमप्रतिमौजसं। अहिंसा परमोधर्म्मः सर्व्वप्राणभृतामवर।
तस्मात्प्राणभृतः सर्व्वान्नहिंस्याद्ब्राह्मणः क्वचित्। ब्राह्मणः सौम्य एवेह भवतीति पराश्रुतिः।
वेदवेदाङ्गविन्नाम सर्व्वभूताभयप्रदः। अहिंसा सत्यवचनं क्षमा चेति विनिश्चितं।
ब्राह्मणस्य परो धर्म्मो वेदानां धारणाऽपि च। क्षत्रियस्य हि योधर्म्मः स हि नेष्येत वै तव। १०१०
दण्डधारणमुग्रत्वं प्रजानां परिपालनं। तदिदं क्षत्रियस्यासीत्कर्म्म वै शृणु मे रुरो।
जनमेजयस्य यज्ञेऽस्मिन्सर्प्पाणां हिंसनं पुरा। परित्राणञ्च भीतानां सर्प्पाणां ब्राह्मणादपि।
तपोवीर्य्यबलोपेताद्वेदवेदाङ्गपारगात्। आस्तीकाद्द्विजमुख्याद्वै सर्प्पसत्रे द्विजोत्तम।
इत्यादिपर्व्वणि पौलोमे एकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥
॥ रुरुरुवाच ॥ कथं हिंसितवान्सर्प्पान्स राजा जनमेजयः। सर्प्पा वा हिंसितास्तत्र किमर्थं द्विजसत्तम।
किमर्थं मोचितास्चैव पन्नगास्तेन धीमता। आस्तीकेन द्विजश्रेष्ठ श्रोतुमिच्छाम्यशेषतः। १०१५
॥ ऋषिरुवाच ॥ श्रोष्यसि त्वं रुरो सर्व्वमास्तीकचरितं महत्। ब्राह्मणानां कथयतामित्युक्त्वाऽन्तरधीयत।
॥ सौतिरुवाच ॥ रुरुश्चापि वनं सर्व्वं पर्य्यधावत्समन्ततः। तमृषिं नष्टमन्विच्छन्संश्रान्तो न्यपतद्भुवि।
स मोहं परमं गत्वा नष्टसंज्ञ इवाभवत्। तदृषेर्व्वचनं तथ्यं चिन्तयानः पुनः पुनः।
लब्धसंज्ञो रुरुश्चायात्तदाचख्यौ पितुस्तदा। पिता चास्य तदाख्यानं पृष्टः सर्व्वं न्यवेदयत्।
इत्यादिपर्व्वणि सर्प्पसत्रप्रस्तावनापौलोमं समाप्तं द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥

अथास्तीकपर्व्व।

॥ सौनकउवाच ॥ किमर्थं राजशार्दूलः स राजा जनमेजयः। सर्प्पसत्रेण सर्प्पाणां गतोऽन्तं तद्वदस्व मे। १०२०
निखिलेन यथा तत्त्वं सौते सर्व्वमशेषतः। आस्तीकश्च द्विजश्रेष्ठः किमर्थं जपतां वरः। मोचयामास भुजगान्प्रदीप्ताद्धुतभुजः।